

Ucraïna: punt de congelació

OPINIÓ

NO HI HA GAIRES TRETS NI EXPLOSIONS, PERÒ L'ESPERIT DEMOCRÀTIC I REGENERADOR DE MAIDAN S'EVAPORA A KÍEV, MENTRE EL DONBASS CADA COP SE SENT MÉS RUS. LA SOLUCIÓ FEDERAL ESDEVÉ UN MIRATGE

Dos anys després de l'esclat de la guerra civil, Ucraïna és mantinguda amb respiració assistida sota supervisió de Rússia, Alemanya i França. La vigília de Cap d'Any les trucades telefòniques entre Putin, Poroixenko, Merkel i Hollande van renovar el pacte d'incertes equidistàncies i fràgils equilibris mantenint-lo en un punt de congelació. De tant el tant, trets i alguna explosió al front del Donbass provoca sobresalts que acaben esvainent-se sense que cap moviment polític faci pensar en un desbloqueig: en una gradualitat que faci possible l'aplicació definitiva dels acords de Minsk. La sobirania que Ucraïna semblava que havia recuperat al febrer del 2014 ha quedat truncada no sols per la ruptura territorial sinó també per la fragmentació política a Kíev i l'estancament econòmic i social. Maidan va ser –a més d'una sacsejada contra les velles imposicions de sobirania limitada heretades dels temps soviètics– una revolta social, un clam contra la corrupció. L'embrió d'una revolució pendent durant tot el segle XX i part del XXI, si tenim en compte que tant la independència aconseguida amb la dissolució de l'URSS el 1991 com la Revolució Taronja del 2004 van quedar en ben poc. Però finalment Maidan, com a esperança de regeneració democràtica, ha estat devorada alhora per la geopolítica i la mediocritat dels polítics locals. El segon aniversari de la mort de cent manifestants i de la fugida de Ianukóvitx ha estat envoltat d'enfrontaments i de rivalitats nacionalistes entre dirigents que haurien d'estar pactant i oferint alternatives polítiques a un país que, reconeixent-se dividit, podria lliscar ben aviat cap a la condició de país irreparablement trencat. De moment no sembla

LLIBERT
FERRÍ
@Llibertferri

que Putin estigui interessat a fer del Donbass un Estat fantasma, de cartró pedra, com Transnístria o Abkhàzia, potser perquè al president rus li interessa més una solució federal que respecti formalment la integritat territorial d'Ucraïna. I, tenint en compte el pes de la població russòfona a les àrees de l'est que es federessin, mantenir una certa quota d'influència del Kremlin. Dit col·loquialment: Moscou renunciaria a la sobirania limitada d'Ucraïna i es conformaria amb parcel·les de sobirania compartida en demarcacions com Donetsk, Lugansk, Nikolàiev i Odessa. A Kíev unes quantes veus pragmàtiques aposten per la solució federal, i és en aquesta línia que Víktor Medvedtxuk –considerat un qualificat intermediari entre Kíev i Moscou– proposa prescindir dels grups armats més intransigents del Donbass –deportant-los, si cal– i engegar una ne-

gociació realista i definitiva seguint el camí ja marcat pels acords de Minsk. Passa, però, que els mots *federació* o *federal* tenen per a la majoria de polítics ucraïnesos en actiu ressonàncies difícils de digerir perquè els associen amb el federalisme soviètic que, de fet, encobria annexions. Al Parlament de Kíev ningú no vol anar més enllà d'una autonomia administrativa.

Mentrestant, la congelació del conflicte empitjora la situació econòmica ja prou catastròfica, i russos i ucraïnesos no paren d'allunyar-se i de destruir els pocs vincles comercials que queden. El Govern de Kíev s'ha imposat complir les sancions aplicades pels occidentals a Rússia com a represàlia per l'ocupació i annexió de Crimea, tot i que una de les respostes de Moscou hagi estat l'embargament d'aliments. Una rèplica del Kremlin tan dolorosa com quan els mandataris de Kíev van suspendre les transferències econòmiques a les regions de l'est i la gent es va quedar sense pensions i ajudes socials. Dos anys de violència, morts, humiliacions i odi han empès les dues Ucraïnes a desconectar civilment i a muntar quotidianitats allunyadament paral·leles. Al Donbass la grinya, la moneda ucraïnesa, ha estat substituïda pel ruble i els productes russos ocupen tot l'espai dels prestatges abans plens de queviures ucraïnesos. Els agitadors més ultres i més recalitrants de Kíev fan crides per recuperar el Donbass, si cal a sang i foc, mentre al Donbass cada cop més gent anhela quedar a l'empara de la mare Rússia. Malgrat el manteniment del punt de congelació, no es preveu gens fàcil a Ucraïna aturar aquest procés de descomposició.

Periodista